

[Albrechtsen]

godkende, og i hvilket omfang regeringen vil være med til at sige nej til forskningsdelen af det, bør afklares. Det er mildt sagt ikke klart i ministerens tale.

Lasse Budtz (S):

Vi kan i dag uden ringeste overdrivelse fastslå, at nedrustnings- og våbenkontrollforhandlingerne aldrig har været mere komplicerede, og at konsekvenserne af deres sammenbrud kan blive helt uoverskuelige. Det skyldes bl.a. introduktionen af stjernekrigsbegrebet eller SDI, som er det officielle navn. Udviklingen af stjernekrigsvåben kan føre til en accelerering af udviklingen af kernevåben i et helt uhort omfang.

Socialdemokratiet mener, at vi sammen med andre partier og andre lande må modsætte os militariseringen af det ydre rum, og jeg kan tilføje, at denne holdning deler vi med praktisk taget alle andre socialdemokratiske partier i Europa, hvilket et møde i Lisbon i sidste uge fastslog.

For god ordens skyld vil jeg gerne gøre opmærksom på, at 3. maj-dagsordenen ikke dækker denne holdning. Den taler kun om kernevåben i rummet, og den bør suppleres. Vi har selv senere, bl.a. i vort partiprogram, strammet denne holdning ved slet og ret at tale om »våben«, bl.a. fordi SDI-våbnene på det nuværende forskningsstadium ikke omfatter kernevåben.

Den omfattende internationale debat om SDI har fremkaldt talrige ekspertkommentarer, der fastslår, at SDI kun vil have 50 pct. chance for at etablere et elektronisk beskyttelsessystem. Som en fremtrædende tysk politiker sagde for nylig: der er derfor også 50 pct. chance for at eksportere helvede til himmelen.

Hvorfor tror man omvendt, at man kan opnå i himmelen eller rummet, hvad man ikke kan opnå på Jorden? Hvorfor simpelt hen ikke nedruste i stedet for at udvikle nye våben? De vesteuropæiske lande skal have fået et tilbud eller en henvendelse fra amerikansk side om at deltage i forskningen og udviklingen, og de vil under alle omstændigheder gerne have vor støtte, men det vil koste en fuldstændig uoverskuelig sum penge, også for europæerne, hvis de teoretisk skulle deltage. Men tror nogen for alvor på, at Sovjet kan få disse systemer gratis, som præsi-

dent Reagan har antydnet, disse systemer, som de vesteuropæiske lande skal betale for? Jeg tror det ikke. Og hvor skulle pengene i øvrigt tages fra til et projekt, som meget få tror kan skabe beskyttelse?

For at citere den omtalte vesttyske politiker endnu en gang sagde han også, at den teoretiske europæiske deltagelse kan blive så kostbar, at Europa bliver en andenrangsmagt økonomisk, som vi allerede er det strategisk.

Dette udspil, denne udfordring, kræver formentlig et helt nyt europæisk sammenhold og samarbejde. Alene kan vi åbenbart ikke få indflydelse; sammen kan vi måske få nogen. Men dette europæiske samarbejde er det næppe tidspunktet at diskutere i dag.

Det er let at forestille sig, at Sovjet hverken vil have de økonomiske eller de teknologiske muligheder for alvor at tage konkurrencen op med det såkaldte amerikanske strategiske initiativ. Gjorde man det, ville de økonomiske tilbageslag for Sovjet på helt andre områder blive følelige og alvorlige og derfor repræsentere nye farer, endog i forbindelse med udviklingen af systemer, som ingen kan vide om har sikkerhedsmæssige konsekvenser.

Gør man det ikke, vil Sovjet finde andre former for svar, hvilket amerikanske eksperter da også fuldt ud er opmærksom på og indrømmer. Det er usandsynligt, at man kan lave systemer, der er 100 pct. sikre. Det er let at forestille sig, at Sovjet kan blive fristet til at producere endnu flere langtrækkende strategiske raketter ud fra en tankegang om, at nogle vil slippe igennem nettet. Men i så fald er det »blot« et nyt yderst farligt våbenkapløb, der er sat i gang.

Man kan tænke sig, at Sovjet i Genève vil forsøge at stoppe SDI med tilbud om fastfrysning, oprettelse af zoner eller nedskæring af raketternes antal som betaling for et stop for SDI-programmet. Skal vi tro den amerikanske præsident – og det mener man jo vi skal – vil USA afvise denne holdning. Det samme har den amerikanske delegationsleder, Kampelman, givet udtryk for, og det er derfor ikke overraskende, at en sovjetisk ekspert som professor Arbatov har udtalt, at vi næppe får nogen våbenaftale i det hele taget. Får vi den ikke – og forhandlingerne vil under alle omstændigheder tage tid – er vejen åben for en accelerering af våbenkapløbet på alle områder.